

# KŐSZEK ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben egész évre 52 K, félfévre 26 K, negyedévre 13 K.  
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.  
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.

Nyílttér sora 5 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árké-  
számitatnak.

## Szociális kérdés.

Kevesen tudják, hogy harmincadik évfordulója volt a mult vasárnap a keresztény világpolitika megszületésének. 1891. május 15.-én jelent ugyanis meg XIII. Leo pápának „Rerum novarum” c. encyklikája, amelynek tartalma a keresztény gazdasági, társadalmi és politikai élet főelvei. Főtárgya pedig, korunk megoldatlan problémája: a szociális kérdés.

A katolikus egyház feje éles szemmel látta már a mult század végén a modern kor nagy problémáit. „Az ipar fejlődése, a tudományok meglepő felfedezései; a munkaadók és munkások közötti viszonyok megváltozása, egyeseknek óriási megvagyonosodása mellett a tömegeknek elszegényedése; a munkásnak megnövekedett önérzete és mint szorosabbá váló szervezkedése és végül az erkölcsnek általános leromlása, tényezői egy leendő összeütközésnek.” Amit a pápa megjövendölt, a nagy világösszeomlás bekövetkezett. Ő már nem érte meg. Súlyosabb volt, mint sejtette.

A történelem ítélőszéke igazat ad neki, mert a világtörténelem nem azon az uton halad, amelyet XIII. Leo mutatott meg az emberiségnek. A világtörténelem legalább az utolsó évtizedekben úgy alakult, ahogy ezt — a nemrég lapunkban is közzétett — Zsidóvilágprogram 1905-ből jelezte.

Az encyklika a magánvagyon szükségességét hangoztatva óva inti az emberiséget a kommunista elméletektől: de hiába. A tőke és a munka harmonikus együttműködése helyett az ezek közti harc, az általános egyenlőség hóbortja, a társadalmi béke helyett az osztályharc örülete lesz jelszava a tömegeknek. Amikor a pápa encyklikájában az élet problémája előtt állva az égre mutat, a tömegek kacagnak és Sion bölcsői tanácsát követve itt a földön akarják megalapítani a paradicsomot. Amikor Krisztus helytartója a fölforgató eszmékkel szemben a keresztény erkölcs fékező erejére mutat rá, a zsidóság vénei, a földi örömek, szenvedélyek és bűnök csábító erejére

építi politikáját. S mikor a XIII. Leo azt hirdeti, hogy kormányok, hivatalok, tisztviselők a népért vannak és nem megfordítva, a zsidóság vezéreit követve a keresztény államok szervezeteinek szétromlására tör.

Ha az előbbi a békét, az utóbbi az örökös forradalmat, zűrzavart, felfordulást és háborút képviseli.

S mi történt? Szégyenkezve kell megvallanunk, hogy a világnézetek, az ég és a pokol e drámai küzdelmében legyőzték az eget. 7 millió szíriai urrá lett a félmilliárd keresztényen!

S ha kutatjuk, mi az oka, hogy vereséget szenvedtünk, azt látjuk, hogy a pápa szózata — a pusztába kiáltónak szava maradt.

Azt kell konstatálnunk, hogy korunk fő-problémáját: a szociális problémát nem értettük meg ha megis értettük, nem oldottuk meg! Nem oldották meg azok, akiknek kellett volna...

S ime ma, amikor mi magyarok rövid de tanulságos interregnum után ismét a kezünkbe vehettük és másfél évig magunk végezzük sorunk irányítását, szomorúan állapíthatjuk meg, hogy szemünk ismét be van kötve... Vaksággal vagyunk megátkozva... Ugy érzem néha, hogy mi előregedett, új ezerévet megérni képtelen nép vagyunk... Sokan felnek pl. attól, hogy a rémes proletár uralom ismét visszafog térni, de áldozni, de dolgozni azért, hogy ez ne történjék meg, arra nem, arra sehogysem hajlandók.

Sőt hiba ma egyesek szemében az, ha valaki nagyon pártolja a munkásságot, hiba, ha a munkás vagy tisztviselő sir, jajgat. Pedig ha szegény nép sir, panaszkodik, azért még nem szociálista s ha valaki főlemeli szavát értük, azért még nem kommunista!

„Igaz” — mondja az encyklika — „senkinek sem kell ugyanis állásának meg nem felelően élnie”, tehát senkinek sem kötelessége mások közt szétoztani azt, amire neki vagy családjának szüksége van. De „ami fölöslegesség van, abból adjatok alamizsnát”. Ez kötelesség, mondja az encyklika. Jogunk van vagyonunkhoz, de a fölösleget — a szegénynek kell juttatni! Ez az igaz keresztény felebaráti szeretet!

Erről, mióta keresztény kurzus járja, megfeledkeztünk. A proletárdiktatura idején beh sokan megalkudtak volna Kun Bélával 50%-ra! Szívesen följárnították — mikor a városháza előtt gépfegyver állt — vagyonuk 50%-át, csak hagyják meg a többi 50%-ot. S ma, amikor állítólag keresztény elvek uralkodnak, mikor magyar és keresztény testvérünk éheznek, nem adunk semmit. Pedig lám, az az 50% — fölösleges! Hisz azért ajánlották fel!

Kérdem ugyanis továbbá, mi történt a szegény sorsu néposztályokért, amelyért a zsidóság annak idején megtömt — igaz, hogy rossz bankókkal! — de bankókkal? Mi történt azért a népert, amely szegény sorsa miatt hozsánnával fogadta a vörös rémuralmat, kérdem, mi történt azon célból, hogy ezt másodszor meg ne tegye? Van-e vagy lesz-e előbb-utóbb annyi fizetése, hogy ő is boykottálni tudja a nehezen konkurálható zsidókereskedőt?

Elismerem, hogy kényes nebiantsvirág a tőke. Ha nagyon is megcsiklandozzák, megköti magát s megáll maga — a munka. De nem is erről van itt szó, hanem arról, amiről az írás e kemény szavakat mondja!

Ime a munkásoknak általatos csalárdul visszatartott bére fölkiált és azok kiáltása a seregek urának füleibe hatolt. (Jan. V. 4.)

Modern nyelven: „Égbekiáltó bűn a szociális problémát meg nem oldani”. Imígyen szól az — encyklika.

Videant consules... Tihanyi Márkus.

## Hirdetmények.

Felhívom a IV. o. k. adó alá tartozó azon feleket, kik ez ideig IV. o. k. vallomásukat be nem adták, miszerint vallomásukat 3 nap alatt a városi adóhivatalban adják le.

Az alispán rendelete folytán közhírre teszem, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó vidéki szövetkezetek a dollárokat napi árfolyamon eszközlik. — A dollár árfolyamát a napilapok állandóan közlik.

## Kis Szekeres János levele Nagy Szekeres Jánoshoz.\*

Irtá: Dr. Freyberger Jenő.

A komorsótét éjszaka orvul siklott végig a nagy orosz síkságon. Hirtelen támadt rá a világosságra, ráfeküdt és rövid küzdelem után megfojtotta. A sötétség után belopódzott mindenütt az éjszaka hű csatlósa: a csend.

A nagy fogolytábor barakkjai közé is besurrant a csend, csak a barakklakók nehéz sóhajtása zavarta el egy-egy pillanatra. Kívül az örök lépése is el-elringatta. A barakkokon túl azonban egyedüli korlátlan ur volt. Itt terült el a barakk temetője. A lakók itt is ott is ugyanazok voltak. De itt kívül már nem is sóhajtának. Innen csak a lelkek járnak haza puhán, hangtalanul.

A barakklakók még nyugtalanul hazálmódoznak, hazasóhajtának, a keserű ébredés után a sirlakókkal de szívesen cserélnének, de ezek már senkivel nem cserélnek. Nem esnek messzire egymástól. A barakkokból jó, széles, kényelmes, kijárt ut vezet a temetőbe. Naponta sokszor használják, már öt hosszú esztendeje. Idekinn már többen vannak, mint odabenn.

\*) Felolvasatott 1919. novemberében. Többeknek kívánságára a tárcát lekötöljük.

A legszélső barakkból, ahonnan a kényelmes ut a temetőbe visz, a kiszüremelő világosság még makacsul birkózik a sötétséggel. A sötétség nem tud bemenni, a világosság nem tud kijönni. Csak birkóznak az ablakokban. A csendet sem igen tűrik idebenn. Ha be-be-óvataskodik, mindjárt kiköhögik, kishajjtják, kinyögik innen. Ez az átszállóállomás a temető és a barakkok között. Van, aki még a saját lábán visszafordul az Élet, a Remény felé, de a legtöbbet úgy viszik a kényelmes széles uton a sok ezer pajtás mellé.

Ebben a barakkban már öt esztendeje nem fog el a nyögés, sóhaj, fohász, ima, átok. Csak akkor tűrik meg a csendet, ha valamelyik a láztól félrebeszél. Az ilyen mindjárt odahaza van, nevet, sir, csókol, simogat, becéz, cirogat, hívogat feleséget, gyereket, szeretőt, lovát, tehenet, házat, földet emleget össze-vissza, míg azután csendes lesz — egészen csendes. Egy csillag valahol leszáll a magyar égen és valakit várnak — visszavárnak — hiába. Ennyi az egész. Egyik-másik még énekel is ilyenkor. Akit tegnap vittek ki a széles uton, az különösen furcsa volt. Énekelni kezdett. Azt, hogy szeretnék szántani, hat ökröt hajtani. Olyan szépen, szívhezszólóan énekelte, hogy egészen különös melege lett tőle az embernek és ahogy egymásra néztek a betegek, hát mindenki csak sirt.

Most a Szekeres János van nagyon rossz-szul. Délben levelet kapott, attól lett a baja. Különben igen csendes beteg volt, szavát se igen vették. Nem is tudott nagy hangon beszélni, a tüdejét megette a banya. Most beszél, magyaráz.

A levelet a gyereke írta. Négyesztendő, szőkefürtös, villogószemű emberpalánta az Isten-adta. Azaz hogy olyan volt ezelőtt öt esztendővel, amikor elhagyta. De nehéz volt ezt ott hagyni! Az állomásig kísérté. Az anyjuk vitte a batyát, ő meg a gyereket. Erre gondolt leg-többször azon a hosszú, véreskönyvesverejtékes uton a kis erdélyi állomástól — idáig. A gyerek írt. A legelső levelet. Nagy öröm az idegenben az apának.

A levelet betűzve, nehezen, félhangosan olvasta:

Édes jó apám! Ma karácsony este van, de nem jön a kis jézus, mert bejötték a falunkba az oláhok és azok nem eresztik be, azt mondta az édes anyám, mert az oláhok igen nagyon rossz emberek, azoktól a jézuska is fél. A plébános urat meg a tanító bácsit is megkötözték meg elvitték. A nagy utcán a tanító bácsit meg is verték, mert azt mondta, hogy székelek maradunk, nálunk is voltak és elvitték a riska tehenet, édes anyám kérte, ne bántásák, de azok csak ráütöttek a riskára meg az édes anyámra is és akkor én kértem és engem is megütött egy

Egyes szám ára 2 korona.



Közhírré teszem, hogy f. hó 22. én vasárnap délután 2 órakor a városmajor tűzoltó őrhelyiségében a városi tiszt orvos himlőoltást eszközöl. Beoltásra kerül minden gyermek 1 éves korig ugyiszintén minden még eddig be nem oltott gyermek. Figyelmeztetem a szülőket, hogy az oltás kötelező; egyben arra is, hogy az oltásról való elmaradást, valamint a magán orvos általi beoltást a városi tiszt orvosnál be kell jelenteni.

Köszeg szab. kir. város téglagyárában termelt s raktáron levő 95.000 drb. égetett fali téglá ezrenként 900 koronával azonnal esetleg egy tételben is eladó.

A város belterületén rag. száj és köröm fájás lépén fel hasított körmű állatokra a községi zarlatott elrendelem. Felhívom a közönséget, hogy állataik megbetegedését azonnal jelentse be a városi állatorvosnak s a birtokukban levő és hasított körmű állatokra szóló marhaleveleket a városi marhalevélszolgálatnál (Fuchs Ferenc) haladéktalanul beszovaltassák.

Közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező felső erdei u. n. „Szépnagy” erdő részben kitermelt 1000 drb. 6—8 méter hosszúságú nyírfarudat a városmajorba óhajtom leszállíttatni. A szállítást eszközölni kívánók adják be f. hó 25.-ig, szerdáig a gazd. tanácsnokhoz ajánlataikat.

Jambrits Lajos polgármester.

Közhírré teszem, hogy a hatósági ellenőrzés megkönnyítése és a közönség tájékoztatása érdekében elrendeltem, hogy a kirakatokban elhelyezett közszükségleti cikkeknek azok árát fel kell tüntetni. Közszükségleti cikkeknek tekintendők az élelmiszerek, takarmányozási, fűtési és világítási cikkek, festékek, olajok és bármiféle kenő anyagok, szappan és mosópor, kötélverő árúk, szíjgyártó és nyerges árúk, mindenféle ruházati cikkek, a mezőgazdasági üzem fenntartásához szükséges vasanyagok és az ily célra egészben vagy részben vasból készült gépek, szerszámok és eszközök, végül a fentebb felsorolt cikkek előállítására szolgáló anyagok, valamint a forgalomba hozatalukhoz szükséges tartályok (láda, zsák, hordó stb.). Ezen rendelet betartását közegeimmel pontosan ellenőrzettem és a rendelet megszegői ellen a kiadási eljárást megindítom. A rendelet megszegése 15 napig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

F. hó 12.-én a délutáni órákban a vasút állomás közelében egy drb. „Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens” című könyv találtatott. Igazolt tulajdonos atveheti az államrendőrségen.

Dr. Freyberger Jenő államrendőrkapitány.

nagy csunya oláh. aztán beültünk a szobába és vártuk a kis jézust hogy segítsen, de mert az oláhok itt vannak a laluba, a kis jézus sehova se mer bemenni, mert őt is megverik. aztán az édes anyám az ölébe vett és imádkoztunk. sokat imádkoztunk a katonákért és mindig rád gondoltunk. aztán kértem édes anyámat, hogy legalább írjon a jó istenkének, hogy küldjön nekem igazi puskát, meg igazi kardot, meg igazi csákót, meg igazi ágyut is és éreztem, hogy valami meleg esik az arcomra és mikor felnéztem, hogy honnan esik, az édes anyám ellordította az arcát és mikor megint rám nézett, akkor olyan furcsán nézett és olyan furcsán éreztem a szívem körül, hogy átfogtam a nyakát és akkor mindketten sirtunk és ez jó volt. mikor reggel felebredtem, kimentem a tornác végébe és most innen írok neked, hogy írjal te az istenkének, hogy küldje el a puskát, meg a kardot, meg a csákót, de az ágyut se felejtse el és igazi legyen. azt is írd meg az istenkének, hogy azért kell az ágyu meg a többi, hogy ha nagy lesznek visszavegyem tőlük a riskát és megverjem őket, amiért a jézuskát nem engedték be és mert a riskát meg az édes anyát meg engem bántottak. ha megvertem az oláht, akkor majd érted is elmegyek. addig csak te is imádkozzál és én is imádkozom meg az édes anyám is, hogy bajod ne legyen és ne felejtse el az ágyut és ne haragudj

## Ipartestületi közlemények.

Felkérem a közművesmestereket, hogy hétfőn e hó 23.-án délután 6 órakor a hivatalos helyiségben megjelenni sziveskedjenek.

Értesitem az összes vassal dolgozó iparosokat, hogy különféle vasárakra olcsó árajánlat érkezett, igényeiket sziveskedjenek a legközelebbi üzletnapon bejelenteni.

Az anyagbeszerzőben az összes talpak, bőrök, szövetek fele árban árusítatnak, úgy a csontenyv és az összes cernák is mélyen le szállított áron kaphatók. Az elnök.

## Helyi hírek.

Eölbey-Thyll Sándor nyug. tábornokot a kormányzó reaktiválta és a honvédelmi miniszteriumba osztotta be.

Eljegyzés. Pünkösdvásárnap jegyezte el Budapesten Kirchnopf Ede földink Bolovics József tudapesti fűszerkereskedő leányát, Irént.

Pallos Rezső székesfehérvári, menekült pénzügyőri biztost Köszegre helyezték és itt átvesszi a pénzügyőri biztosság vezetését.

Hermann Antal egyetemi tanár, néprajzi tudós a főgimnáziumi ifjuságnak előadást tartott a hagyományok kultuszáról és muzeumi tárgyak gyűjtéséről. A zárda növendékeit ugyancsak muzeumi tárgyak gyűjtésére hívta fel, ezenkívül tartalmaz előadásban nagy érdeklődés mellett beszélt a nők szerepéről. A kiváló tudós az Erzsébet iskolai kirándulókkal jött Köszegre Budapestről pünkösdhétfőn. Itt még több hivatalos látogatást végzett s kedden visszautazott Budapestre. Az ősi tudós fiatalos temperamentummal fejtegette a nemzeti hagyomány fontosságát és a nemzeti műveltségre kiható megbecsülhetlen nevelő és nemzetfenntartó erejét. Megnyerő előadásában szívére kötötte az ifjuságnak, főleg a leendő tanítónőknek a nemzeti hagyomány itt-ott fölesillamló töredékeinek megbecsülését és gyűjtését. Például hozta fel a maroknyi finn nemzetet, mely függetlenségét erős nemzeti hagyományának köszönheti.

A svéd evang. egyház kiküldöttje, Nystedt Olle f. hó 21.-én Kapi Béla ev. püspök társaságában megjelent városunkban, hogy a svéd nemzet és az ev. egyház rokonszenvét tolmácsolja az itteni ev. hittestvéreknek és kifejezze azon reményét, hogy a trianoni békeszerződés revíziójával Magyarország visszanyerje régi egyházi és területi épségét. Bővebben a jövő számunkban számolunk be.

Jurisich-cserkeszeink pünkösdvásárnapján boldog napot éltek át. Kora hajnalban Szent Viden át Bozsokra vonult a vidám csapat. A jószívű családok meleg vendégszeretettel fogadták ünnepi asztalukhoz a széles kalapkarimájú

hogy nagybetűt nem írtam, mert azt még csak most tanultuk volna, ha a tanító bácsit el nem vitték volna. csókoljak és is meg az édes anyám is isten veled Szekeres János.

Sokáig olvasta Nagy Szekeres János, hogy mit ír a Kis Szekeres János. Nehéz is azt megérteni. Egyszer, kétszer, háromszor elolvasta. A szeme is megfájdult bele, vagy talán a szíve. Ki tudná megmondani. Hol belesápadt, hol belevérősdött. Egyszer csak elterült. A szeme csillogott, a teste vonaglott és felordított:

Verjen meg az Isten rabló oláh!

Felugrott. De csak leroskadt, a teste már nem bírta el a lelkét. Térdre esett. Csak összetette a kezét szép engedelmesen és könyörgőn imádkozott mint a jó kis gyerek karácsony estéjén:

Édes jó Jézuskám adjál a gyenge kis fiamnak nehéz ágyut, meg puskát, hogy visszavegye az oláhtól a Riskát és add vissza a házat meg a házat.

Nagy Szekeres János előrebukott. Az ajka azt lehelte: házat, házat, Riskát, puskát. Azután csend lett.

Valahol a magyar égen leszaladt egy csillag, valahol valakit várnak visszavárnak.

Nagy Szekeres János messze nagy Oroszországban a föld alatt várja míg a kis Szekeres Jánosból nagy Szekeres János lesz.

beszédes fiukat. A délután folyamán mosolygó és könnyes szemmel nézték végig a gombafejű kis emberek vidám és komoly előadásait a szabadban. Nem is maradt zárva egy éléskamra sem: bőven ellátták őket minden jóval a tervezett nyári táborozás idejére, úgy hogy volt dolga a roskadásig megrakott cserkészkecsknek hazafelé. A jó bozsokiak szeretik az ifjuságot és a Jurisich-cserkészek hálás szeterettel gondolnak jötevőikre.

**MOVE közgyűlés.** Pünkösdhétfőn tartotta a MOVE községi osztálya közgyűlését, melyen a MOVE újjászerveztetett. Tauscher Béla ideiglenes ügyvezető elnök a magyar Hiszekeggyel megnyitotta a gyűlést és kifejtette a MOVE újjászervezésének azon szempontból való szükségességét, melynél fogva a tényleges katonák a trianoni béke értelmében ezentúl csak kültagjai lehetnek a MOVE-nak. — Dr. Pröble Vilmos beszéde után, melyet helyszűke miatt jövő számban közlünk, határozati javaslatban kérte táviratilag a közgyűlés a kormányzót miniszterelnököt, hogy a destruktív sajtó nemzetrontó bűneiért vonassék felelősségre. Erről a Magyar Távirati Irodát és MOVE országos elnökségét is értesíti. Ezután Reményi Ferenc rövidesen ismerteti az új alapszabályokat és ennek alapján megejtik a választást. Elnökök: Jambrits Lajos polgármester, Nagy Balázs igazgató, Reményi Ferenc nyug. ezredes, Jeszt Antal kávé, Farkas József kávé, Miklós Berta tanárnő. Ügyvezető elnök: Tauscher Béla ny. alezredes, ügyvezető elnök: Sinóros Szabó Erna. Titkár: Freyberger Ferenc, gazdasági főnök: Wirkner Lajos. Választmány tagjai: Arató István, Balikó J., Balikó Lajos, Bertalan Böske, Berzenyi Fábán, Dömötör Gyula, Dr. Dreisker Ferenc, Farkas Dániel, Grémen Ilona, Horváth János, özv. Jenny Béláné, Kincs István, Köszegi József, Küttel Dezső, Krafka Boriska, Lendvay Lajos, Linzer Mihály, Dr. Marton Jenő, Nährer Mátyás, Dr. Nagy-Ebeling Miklós, Dr. Paller József, Dr. Tirtsch Gergely, Tihanyi Márkus, Dr. Schneller Aurél, Dr. Stúr Lajos, Suhajda L., Sulyok Ferenc, Sinóros-Szabó Erna, Szerdahelyi Károly, Udvardy Pál, Unger Elekné.

**Hazafias estely a leánygimnáziumban** pünkösdvásárnap fényesen sikerült. Hanély Flóra kellemes éneke, Reményi zongorán gyönyörűen előadott Aggházy rapszódái, az ügyesen összeállított előkép mind csak emelték az ünnepséget, melynek kimagasló pontja volt Dr. Pröble Vilmosnak a magyar nők hivatásáról elmondott nagyhatású beszéde. Ugyancsak meglepédesre énekelt a leánygimnáziumi énekkar. Az ünnepi fogástalan rendezése Miklós Berta és Krafka Boriska tanárnők érdeme.

**Meghalt Kerner Olga,** Kerner Ignác tanító derék leánya, rövid szenvedés után. Temetése május 23-án lesz.

**Érettségi vizsgálatok** az idei évben, már mindkét gimnáziumban lesznek. A leánygimnáziumban június 27., 28. és 30.-án lesznek 21 maturanssal, a főgimnáziumban pedig 31-en kerülnek szintén június 27., 28. és 30.-án érettségire.

**Fényüzési adó** címén április hóban Köszegen 9800 korona folyt be; előző hónapokban 12—15 ezer korona. A fényüzési adót Köszegen leginkább a kávékók szolgáltatják.

**Köztisztviselők fogyasztási szövetkezte** felállításával foglalkozott a községi fogyasztási szövetkezet pénteki igazgatósági gyűlése. Mivel pedig a fogyasztási szövetkezet részvényei leginkább köztisztviselők kezében vannak, a szövetkezet a köztisztviselők szövetkezetébe beolvasztva. Ugyancsak itt részesülnének kedvezményes ellátásban az összes vasuti alkalmazottak is s így mondhatni a két szövetkezet, amely amúgy is nehezen működik, fusionálna, mely mindenképpen egészséges terv.

**A Concordia férfitársaság** jól sikerült kirándulást rendezett pünkösdhétfőn Lékára. Meghatottan énekelték a lékai vár lovagtermében a Himnusz azon falak között, melyek idegen népek prédájára van szánva. A dalgyűlés kedélyes hangulatban tért a késői esti órákban vissza.

**A községi ker. szoc. munkásegylet** vas- és fémmunkás csoportja ma este 1/9 órai kezdettel a Mulató összes termeiben hajnali 4 óráig engedélyezett zártkörű táncmulatságot rendez.



**Művészestély.** Az Ebredő Magyarok Egyesülete által rendezett nagy művészestély június hó 5-én lesz este 1/9 órakor a főgimnázium dísztermében. E művészestély keretén belül a legnevesebb fővárosi művésznők és művészek fognak szerepelni, ugymint a m. kir. operaház tagjai közül Némethy Ella és Naményi Magda, valamint Pilinszky Zsigmond. Ugyancsak lejön a m. kir. operaház egyik karnagya, Karácsosny István is. Ezekén kívül szepelni fognak Mikus-Csák István zongoraművész és Zsámboky Miklós csellóművész. Bárdossy Gyula a „Hazánk” főmunkatársa mondja az ünnepi prologot, dr. Kmoskó Mihály egyetemi tanár a híres tudós és szónok pedig előadást tart az ünnepélyen.

**Pünkösdhétfőn** nyüzsgöttek a községi hegyek a sok kirándulótól. A budapesti Erzsébet iskola tanárai és növendékei jobbra Lukács házához szálltak ki, onnan Szent Vid fele vették útjukat, hol Kincs István apátplébános misét mondott. Ezután Hermannforrás és Hétforrásra át a Kincs-villa vendégei voltak és az esti vonattal kelemes emlékekkel utaztak el. Ugyancsak ezzel a vonattal utaztak a szombathelyiek is, kik nagyon szép számmal látogatták hegyeinket. Talán ha a községi hegyek Szombathelyen lennének, mi községiek is többet kirándulnánk. De ha nem is randulunk ki, legalább az idegeink számára hozzuk rendbe a Hétforrást, mert nem valami jó hírnek örvend a mi turisztikai tulinomult érzékünk.

**A Sportünnepélyre** megkezdődik már az atletikai training. Training napok hétfő, szerda, péntek, szombat délután 6 óra után az alreáliskolai atletikai pályán. Jelentkezni lehet training alatt Steininger Gabornál. Benevezési díj 10 K. Zárnap a jelentkezésre június 5. A versenybírószám tagjait jövő számunk hozza.

**Munkában a cserkészek.** A napokban Dr. Schneller-villában rosszul lett egy kis gimnázista fiú. A cserkészek meglepő gyorsasággal hozták hordágyat és az első segélyt nyújtották. Az egyes cserkészfutak dícséret illeti.

**Májális.** A községi önk. tűzoltóegylet f. hó 29-én az olmodi-ut melletti erdőben majális rendez. Kivonulás d. u. 2 órakor. Belépődíj 5 K, katonáknak 3 K.

**Köszönet.** A községi tűzoltóalapra a „Mulató” asztaltársasága 270 K-t gyűjtött, mely nemeslelkű adományért hálás köszönetet mond a parancsnokságnak.

**Nem tényleges katonatisztek (hivatalnokok) figyelmébe!** A „NYUKOSZ” (Nyugdíjas Katonatisztek Országos Szövetsége) alapszabályai értelmében tartalékos, szolgálaton kívüli viszonybeli és néptőlkelő tisztok (hivatalnokok) és ezek feleségei mint „rendkívüli tagok” a Szövetségbe belephetnek. Tekintettel egyesületünk nemes céljaira (a nyugdíjas katonatisztek a tisztii özvegyek és árvák anyagi létének előmozdítása) felhívjuk a nem tényleges bajtársainkat, hogy felvetelüket irásbelileg vagy szóbelileg a szombathelyi vagy községi főcsoport titkárságánál kérelmezzék. Tagsági díj 40 K évenként, beirálási díj csak a férfiak részére és egy és mindenkorra 10 K.

**Waisbecker Jenő és Hersits György** arcképeinek megfestésére befolyt adományok: Takács Béla százados 1000 kor, Hersits József Velem 200 kor.

**Az olcsósági hullám mesterseges előidézése.** Az árakat feltűntető kifüggesztésről szóló rendeletre azt kívánjuk megjegyezni, hogy ez a mérszárosokra is vonatkozik. Ezzel remélhetőleg egészséges konkurrencia fog megindulni a mérszárosok közt, kik még mindig drágábban adják a húst, mint Szombathelyen — oly irányban, mely végre a fogyasztó közönség előnyére fog szolgálni.

**Mulatságrendezők figyelmébe.** Mulatságokra záróremeghosszabbítás iránti a belügyminiszterhez intézendő kérvényeket ezentul csak a rendőrkapitány javaslatára és útján lehet felterjesztetni. A rendőrkapitány javaslatát nélkülöző kérvényeket a belügyminiszter nem veszi figyelembe.

**A mozi előadások a Mulató nagytermében** a színtársulat távoztával Urnapján megkezdődnek.

**Az Est és a Világ** utcai árusításának betiltása alkalmából a községi ker. nemzeti egyesülés pártja, a MOVE és az Ebredő Magyarok Egyesülete távlatilag üdvözölte érélyes fellépéséért a belügyminisztert.

**Pénzkicserélés** az összes községi takarékpénztárakban és az állampénztárnál eszközölhető. Egyenlre csak tízezer és ezer koronásokat cserélik be.

**Kicsi a zsemlye,** halljuk a panaszt mindenfelé, dacára az olcsósági hullámnak. A rendőrség egy helybeli péket, mivel 10 dekagramm zsemlye helyett csak 9 dekagrammosat készített, kénytelen volt megbüntetni.

**Pallisch-utcai harc — vagy kutyadolog a szerelem.** Spiegel Artur gyári munkás szerelmi féltékenységből a mult napok egyik holdvilágos éjszakáján a „diszkrét” Pallisch-utcában elpöfölte Baticus Artur fogtechnikust. Utóbbi vállán sérülést szenvedett, amiért is Spiegel ur könnyű testi sértés vétsége miatt méltóan elvette büntetését.

**Mehhazfeltörés.** Rakoncátlan nebulók, kik már hivatásszerűen üzik a kártékony mestersegüket a hegyekben, nemrégiben feltörték Domján János mehházát. A kár 1400 K.

**Mű-fakereskedők** vagyis fatolvajok lépnek fel Köszegen gombamódra. S vannak nagyon sokan, akik ezt tudva e tolvajoktól fát vesznek. A rendőrség szigorú nyomozást indított meg az orgazdák ellen.

## Vidéki hírek.

**Uj plebanos Felsőszénégetőn.** Merkl József kinevezés útján elnyert felsőszénégetői plébániát pünkösdvásárnap foglalta el. Elődje Bartal J. Vassfarkasfalvára nevezték ki plébánosnak.

**Bíróválasztás** volt Répcekehelyen, ahol Gugázt József és Alsólászlón, ahol Zechmeister Istvánt választottak bírónak.

**A doroszlói önk. tűzoltóegyesület** szeretné, ha a községi közönség is részt venne majálisukon, de nem tartotta érdemesnek a szerkesztőseget értesíteni arról, hol és mikor lesz a majális. Miután a doroszlói tűzoltóságnak Szombathely közelebb fekszik mint Köszeg, a községieknek is messze van Doroszló; így hát várják csak a jó szombathelyieket.

**Operaház tagjai Köszegen.** A Szombathelyen jelenleg vendégszereplő Kulcsár Juliska és Halmos tenorista mai nap folyamán kirándulnak a Hétforráshoz és értesülésünk szerint, legközelebbi szombathelyi vendégszereplésük alkalmával Köszegen is hangversenyeznek. Isten hozza.

**Házhelyek és kishaszonbérletek kijelölése Köszegen és a községi járásban.** Köszegen 31-en kértek házhelyet, kishaszonbérletre senkisémet jelentkezett. A környék egyedüli nagybirtokosa 500 holdat évek óta bérbead 150 arra rászoruló községi lakosnak. A járásban Edeháza 1, Újvörösvágáson 3 jelentkező kért és kapott házhelyet. Köszegszerdahelyen 36-an kértek, 29-en kaptak, Cákón 16 jelentkező kért és kapott kishaszonbérletet a köszegszerdahelyi hercegi urodalomból. A nemesesői körjegyzőségben kishaszonbérletet senki sem kért, házhelyet 9-en kértek, 7-en kaptak (1 visszalépett, 1 nem jogosult) Weörös István birtokából. Lukács-házán 66 igénylő kért és 44 kapott megegyezés folytán házhelyet.

**Nagycsömöten** május 29-én, vasárnap táncmulatság lesz, mely előtt az „Apósok” c. 3 felvonásos vígjáték kerül színpadra.

**Lékan péntek** éjjel 12 órakor Sommer J. nyerges szomszédságában tűz ütött ki. A riadalomra felébredt Sommer János is; az öreg beteges embert ijedségében szívszélhűdés érte.

**Rohoncon** mult év decemberétől egy Sebmedt Tihamér nevű menekült, aki orvosnak adta ki magát, hónapokon át praxist folytatott, míg a közelmúlt napokban köztudomásra jutott, hogy a kaposvári ügyészség család bűntette miatt vádindítványt adott be ellene, miután jogtalanul bitorolta a doktori címet. Erre a „szegény menekült orvos” Rohonconról eltűnt.

**Az Est és a Világ** című napilapok utcai árusítását a belügyminiszter betiltotta azon megokolással, hogy e lapok figyelmeztetés dacára nem hagytak fel társadalomellenes forradalmasító tendenciájukkal, mert a kormány nem hajlandó megengedni, hogy a végeredményben a lelkek újabb forradalmasításához vezető destruktív újra katasztrófába vigye az országot.

## Színház.

Legördült a függöny. Comedia finita. Kmetty társulata eltávozott vegyes érzelmeket hagyva maga után. Keresztény társulatról, menekültekről lévén szó eddigi kritikánkban nem éleztük a tollat oly hegyesre, mint a hogy talán kellett volna, mindazonáltal a jövőre való tekintettel előre is bejelentjük, hogy hasonló II. rendű társulat közönségünk igényeit ki nem elégíti s amennyiben a társulat Köszegre a jövőben is reflektál, úgy első kellék a reformatív in capite et in membris. Drámai személyzete a társulatnak egyáltalán nem volt s egyéb prózai műfajokban és az operettben is nagy hiányokat észleltünk. Igaz, nehezek a mostani viszonyok, de ha azt vesszük, hogy Bodonyi társulata aránylag a Kmetty társulata mögött mesze elmaradó bevételei mellett (Pünkösdi hétfőn 7000 K. bevétele volt, — körülbelül annyi mint Kmettynek — 10000 K. kiadással) mit produkál Szombathelyen, úgy bizony egész jogosan várhattunk volna többet, bár készséggel elismerjük, hogy a társulat nagy áldozatokat is hozott, mint pl. a zenakar és az énekes primadonna, Sebestyén Irma szerződésével. A társulat egyes tagjai közül Pintér Rózi mint énekes naiva és táncos szubrett, Farkas Ferenc, mint komikus, teljesen kielégítették igényeinket s ha Sebestyén Irma egyébként kétségbe nem vont képességei mellett leveti a „variete”-t, úgy bizonyára fényesebb bucsuzatója lett volna neki is. Kiforrott igazi színész Nagy Gyula, de kissé már a multé. Ujj László még forrásban van, nem találta meg még az igazi szerepkörét, mely nézetünk szerint a szerelmes prózában van. Intelligenciája, sympatikus egyénisége jövőjének záloga. Váradinak enekgyakorlatokat ajánlunk, különösen az intonálásban. Sósokuty a karzatnak megfelelt, s elég jó táncsiherer. A heten egyébként két előadás volt. Vasárnap Sebestyén Irma bucsufelléptével a „Mágnás Miska” ment, mely alkalmából a művész egy szép orgonacsokrot kapott. Melegen tapsoltak az utolján fellépett Farkas Ferencet. Hétfőn a „Gróf Rinaldó”-ban Pintér Rózi, Váradi, Losoncy, Ujj László, Sósokuty bucsuztak. Amint szethullott a függöny s láthatóvá vált a színpadon Pintér Rózsika alakja, eddig nem hallott percekig tartó tapsvihart tört ki, egymásután adták fel a virágkosarakat, csokrokból pedig valóságos zápor hullott a művésznőre, hogy valósággal védekeznie kellett s uszott a virágokban. Lehetett vagy harminc csokor, mind tanuja annak a ragaszkodásnak, amit a művész mindig művészi alapon álló, izléses finom játékával és tancaival a közönségnél magának szerzett. Ugyancsak kijutott a virágból Váradinak és Sósokutynak is. — A társulat tagjainak tulajdonomó része Körmenten, Pintér Rózi Bodonynál Szombathelyen folytatja működését. Utóbbi első ízben kedden a „Cigányszerlem”-ben lép fel jól szerepében. — A jóakarát, a törekves jobb és tökéletesebb létesítése iránt, amit a társulatnál kétségtelenül tapasztaltunk, mindenesetre arra indit bennünket, hogy sok szerencsét kívánjunk a társulatnak úgy egészben, mint egyeneiben, további igazán tövises pályájukon.

Szombathelyen Bodonyi társulata Kmettyéhez hasonló bevételekkel, de ötszörös kiadásokkal, 60-tagú személyzettel, vidéki színpadon — Szegetet is beleértve — még nem látott díszletekkel, állandó vendégszereplésre leszerződött operaházi tagokkal — Kulcsár Juliska és Halmos tenorista — fővárosi nivón álló előadásokat produkál, melyek a „Magdolna”-ban és „Traviata” előadásában érték el csúcspontjukat. Eszünkbe jutnak a régi szép békeidők, mikor még Bodonyiaknak, Király Borisoknak tapsoltunk. Mit gondol a színügyi bizottság, nem volna jójegy kis elmélkedés?

## Sport.

Sz. K. E. — K. M. S. 1:0 (Féldő 0:0)

A mult vasárnap zajlott le a mérkőzés a két csapat között. Az egész játék alatt Köszeg a többet támadó fel, csak gólt elérni nem tud. Kerékpár egyetlen góját tizenegyesből érte el. Köszegnél jó volt a védelem; a csatársor szintén sokat javult, csak kapura löni nem tud.

A ma délutáni mérkőzés a SzAK részéről történt lemondás következtében elmarad. — Helyette a K. M. S. a vasi gy. e. football csapatával mérkőzik.

Dr. Heider-fogpor, szalicyl szárviz, mosószappan, tejkrem, kölniviz, brillantin, naftatin, vaselin, benzin. fehérpó-tisztító a legjobb minőségben csak **HORVÁTH DROGÉRIÁBAN** kapható Szombathely, Király-utca.



## Közérdekű hírek.

Karoly király közölte a szövetségi tanácsal, hogy augusztusban Svájcba végleg eltávozik, de addig is ottartózkodási engedélyt kért.

**Állatkiviteli illetek.** Az állatkivitel közeli szabaddátételére való tekintettel a pénzügyminiszter megállapította az állatkiviteli illeteket és pedig okor után darabonként 2000, bika 2000, tehén után 200, juh után 300, 120 kg nál nehezebb sertés után darabonként 1000 koronában.

**A 24 oras időszámítás megkezdődött a vasúton.** A vasúti órák cifferblattján délelőtt a fekete számok, délután a fekete számok alatti piros számok mutatják, hogy hány óra van.

Az ipartörvény már el van készítve, két hét múlva a nemzetgyűlés elé kerül. Az új ipartörvény csak az iparüzési jog megszerzéséről és az ipar gyakorlásáról szóló fejezeteket foglalja magában. A törvény revideálásánál három szempont jön figyelembe. A képzés elvének kiterjesztése lehetőleg minden iparágra, a tanoncszakoktatás oly rendezése, mely csakugyan biztosítja a tanoncok szakszerű kiképzését és a harmadik, hogy az ipari közigazgatás révén az üzleti tisztesség és realitás biztosítva legyen.

**Betétek vagyonváltsága.** Az 1920. december 19. i betétek után vagyonváltságot fizetendő. Még pedig 1000 K-ig mentes; 1000—10.000 K-ig 5%, 10—50.000 K-ig 10%, 50—100.000 K-ig 10%, 100 ezer K-tól feljebb 20%. Akiknek a háború előtti betétjük változatlanul megvan, azok a fenti betétek után a %-okban kifejezett vagyonváltságot felét fizetik.

Postautalványokon csak 10 ezer koronáig terjedő összeg küldhető belföldi forgalomban.

Babonybeli apátnak 105 szótöbbséggel Dr. Zoltványi Irén pannoni halmi főiskolai igazgatót választották.

Az Országos Földmívelésügyi Szövetségnek ma van Budapesten a közgyűlése. A közgyűlésen Rubinek volt miniszter fog elnökölni.

## Pénzügyi rovat

Zürichben a magyar korona 260 áll.

Budapesti tőzsde, Valuták: Dollár 213, francia frank 1815, Márka 370, Osztrák korona 040, Lei —, Szokol 330.

A magyar koronát május 22. én a bécsi tőzsdén 262—

## Apróhirdetések.

Azon egyén, ki szürke kalapot pünkösdbétfőn a sörkerti mulatságon elcserele, kéretik azt sajátja ellenében a kiadóban leadni.

3 szobás lakásomat elcserelelném ugyancsak 3 szobás lakással. Bővebbet a kiadóhivatalban.

**Mindennemű új és viselt férfi- és női ruhákat,** valamint fehérneműt, ugyszintén cipőt eladásra átveszek 10% haszon mellett. — Köszeg, Jenő Főherceg-utca 1. sz.

## Gyümölcskert

megvételre kerestetik. Miletits István Rajnisch utca 5 sz.

## Szabóhegyen

kedvező időjárás esetén ma és minden vasár- és ünnepnap

**cigányzene.**

## Kerékpárosok figyelmébe

ajánlok olcsó és jó minőségű németországi gyártmányu gummikat.

1 drb. hegyi köpeny 550.— korona,

1 drb. légtömlő 150.— korona.

Kapható **Farkas József** javító-műhelyében Király-ut 16. szám.

## MEGHIVÓ.

Vasárnap, azaz folyó hó 22.-én a Mulatóban nagy

## díjtekeversennyel

egybekötött

## kertmegnyitás

lesz. A díjtekeverseny kezdete reggel 9 órakor, a kertmegnyitás délután 4 órakor cigányzene mellett. Belépődíj nincs.

**A díjak öt értékes tárgyból állanak.**

Jó ételekről és italokról gondoskodva lesz.

Számos látogatást kér

**Perkovits János**

vendéglős.

Kedvező idő esetén minden vasár- és ünnepnap cigányzene a Mulató kertjében.

Egy 9×12 nagyságú „Ica”

## fényképezőgép

teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

## Eternit pala

a legkiválóbb minőségű tetőfedő anyag

leszállított áron

ismét kapható **Bauer Antal** pala- és cserépfedő mesternél Köszegen.

## Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Csütörtök, május 26.-án;

A nyári idény alatt csak 2 előadás: d. u. 6 és este 9 órakor.

## A fősvénység.

Dráma 5 felvonásban „A hét főbűn” egy fejezete, a főszerepben **Franceska Bertini**.

## Elsőrendű széna

szarvasmarhának és lónak, ugyszintén árpa- és zabszalma ismét kapható vaggontételekben is **őzv. Majláth Andrásnénál** Köszeg, Király-ut 102.

## Értesítés.

A m. t. közönségnek szíves tudomására adom, hogy **Köszegen, Hegyalja u. 10. sz. a. egy**

## kosárfonóműhelyt

nyitottam meg és úgy új, mint javítási munkát jutányos áron elvállalok. Fonott kerti butorokat a legelőnyösebb árban készítek.

Szíves megrendeléseket kér

kiváló tisztelettel ifj **Maitz János**.

## CUNARD-LINE

### Kabin-osztály

|              |       |        |                   |            |
|--------------|-------|--------|-------------------|------------|
| Mauretania   | 38920 | tonna. | Indulás május 21. | junius 25. |
| Carmania     | 24770 | "      | "                 | 25.        |
| Aquitania    | 48190 | "      | "                 | 28.        |
| Em. of India | 13780 | "      | junius 4.         | 18.        |
| Caronia      | 24770 | "      | "                 | 11.        |
| Imperator    | 52117 | "      | "                 | 11.        |
| Saxonia      | 18620 | "      | "                 | 25.        |
| Albania      | 13980 | "      | "                 | 18.        |
| Calabria     | 11920 | "      | "                 | 22.        |

Felvilágosítás Budapest VII., Baross-tér 9. sz.

## Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a m. t. közönségnek becses tudomására adni, hogy **Köszegen a Győri János-utca 6. szám** alatti régi

## sütődémet

ujból megnyitottam és ezuton kérem a n. é. közönséget, hogy régi bizalmával és minél számosabb pártfogással vállalkozásomat támogatni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

**STAMPF KÁROLY** sütőmester.

Kiváló minőségű

## Asbestcement-műpala

kapható

**ZERTHOFFER MIHÁLY**

ipartelepén Köszegen.

## Hornyos zsindeley, hódfarku zsindeley, faltégla, alagcsövek

azonnal szállíthatók hivatalos árak mellett.

Használt zsindeleydeszka kapható

**Első Szombathelyi Göztéglagyár R.-T.**

Dr. Flesch-féle

## Skaboform-kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

## Viszketegséget, sörnyort, ótvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrányszappan 22 K. — Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF R.-T.**

Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

## Gallérok, kezelők, fehérneműk

tisztításra, ugyszintén ruhaneműek vegytisztításra és festésre elfogadtatnak. Muszli Sándorné Köszeg, Jurisics-tér 10. sz. Városház mellett.

Külföldi és tengerentúli

## levélbélyegek, valamint

jó minőségű **szivarkahüvely**

nagy választékban állandóan raktáron **Rónai Frigyes** ujságüzletében.